

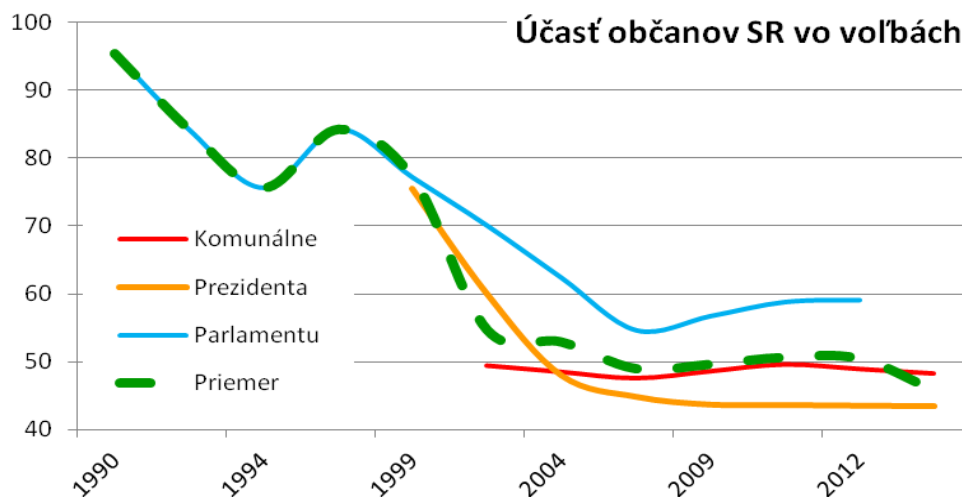
ŠTÚDIA S2: RA-SWOT AKO NÁSTROJ ANALÝZY STAVU ORO

(úvod k systémovému prístupu riešenia prijatej výzvy)

Základným prvkom spoločnosti je rodina. Tá je bezprostredne spojená s obcou, v ktorej občan žije. V ktorej má trvalé bydlisko. Každá obec má svoje špecifické danosti určené prostredím a ľuďmi. Tie určujú, že je jedinečná. Jedinečná je i každá rodina i občan žijúci v obci. Formujú ich udalosti a príležitosti, s ktorými sú v bezprostrednej väzbe.

Každý občan má v dobe svojho bytia obrovské množstvo príležitostí realizovať sa. Ale z nich je len malé množstvo takých: „Ktoré zabezpečia pokoj, harmóniu a dlhodobú stabilitu bytia v obci a spoločnosti“. Stav, v akom sa naša spoločnosť, naše obce, naše rodiny a väčšina ľudí žijúcich v našej blízkosti nachádza, je zlý. Znamená to, že aktivity realizované občanmi, ktorým bola daná dôvera a zodpovednosť za ovplyvňovanie objektívnej reality spoločnosti (ORS) nevykazujú správanie, ktoré možno považovať za akceptovateľné. Dôkazom je záujem občanov o voľby kandidátov, ktorí majú reprezentovať a zastupovať ich záujmy. Zo správania občanov je zrejmé, že voľby vnímajú ako nástroj na upevnenie osobných záujmov kandidátov. Nie ako nástroj, ktorého prostredníctvom má občan možnosť zúčastňovať sa na správe vecí verejných. Prejavy správania sa poslancov, starostov, županov, členov parlamentu, vlády, politických strán a ostatných inštitúcií potvrdzujú tento predpoklad.

Trajektória záujmu občanov o uplatňovanie ich práva voľby svojich zástupcov.

Zdroj: Peter Jahn, vlastné spracovanie podľa údajov Štatistického úradu SR

V grafe vidíme, že od roku 1990 záujem občanov o naplnenie ich volebného práva klesá. **Trajektória priemerného záujmu sa dostala z úrovne 95,4 % na úroveň 45,9 %!** Je na zamyslenie, že tento 24 rokov trvajúci nepriaznivý vývoj je v našej spoločnosti akceptovaný. Je ponechaný bez povšimnutia i napriek skutočnosti, že signalizuje stratu dôvery a potrebu vykonania zmeny. Tento vývoj poukazuje i na druhú skutočnosť. Na pasivitu občanov. Na ich nezodpovedný prístup k vývoju v spoločnosti. Na nezáujem, ľahostajnosť a nevšímavosť občana voči daniu v jeho okolí.

ZAMYSLENIE SA PRE REPREZENTANTA/ZÁSTUPCU ZÁUJMOV OBČANOV

Reprezentant občanov by mal mať také vlastnosti a schopnosti, ktoré usmernia výber jemu ponúknutých príležitostí tak, aby tieto boli využité len v prospech aktivít, ktoré zabezpečia pokoj, stabilitu a harmóniu bytia. Tu je ukrytá zodpovednosť a poslanie osoby zastupujúcej záujmy občanov. Súlad s poslaním a zodpovednosťou môže takáto osoba dokazovať jedine výsledkami svojej práce. Preto každý občan, ešte pred svojím rozhodnutím kandidovať, by sa mal stotožniť s tým, že túto funkciu prijal:

- a) *s presvedčením chrániť a ctíť si dedičstvo predkov a v jeho duchu zveľad'ovať kultúrne, prírodné, materiálne, duchovné a ostatné hodnoty spoločnosti;*
- b) *s presvedčením ovplyvňovať udalosti v spoločnosti tak, aby prinášali rovnaký úžitok všetkým občanom a rodinám, ktoré ju tvoria;*
- c) *s presvedčením zabezpečiť, aby o všetkom dôležitom v spoločnosti rozhodovali občania spoločnosti a nikto iný;*
- d) *s presvedčením vychovávať, vyhl'adávať a spolupracovať s občanmi, ktorí chcú kriticky a nezištne dianie v spoločnosti ovplyvňovať;*
- e) *s presvedčením chciet' odovzdať riadenie objektívnej reality spoločnosti občanovi, ktorý pre takúto činnosť má preukázateľne lepšie predpoklady a schopnosti;*
- f) *s presvedčením môcť vždy a s hrdosťou o sebe prehlásiť: SOM SPRÁVNY OBČAN TEJTO SPOLOČNOSTI.*

Všetko dianie, ktoré vnímame našimi zmyslami, je prejav správania sa globálneho systému. Naša spoločnosť, v ktorej žijeme, je jeho podsystemom. Predstavuje uzavretý systém zákonov, inštitúcií, ľudí, prírodného potenciálu a hodnôt, ktoré spoločne označujeme ako naše dedičstvo. Ako fenomén, ktorého prostredníctvom môžeme ovplyvňovať aktivitu a správanie v tomto systéme. Fenomén vesmíru a jeho objektívnu realitu občan neovplyvní. Ale môže ovplyvniť, z pohľadu vesmíru, jeho zanedbateľnú časť. Tou je ORS (objektívna realita spoločnosti). Tú tvorí konkrétna množina objektov, ktoré majú medzi sebou vytvorené väzby. Tie môžu občania spoločnosti ovplyvňovať a v prípade potreby tiež meniť. Činnosti, ktoré majú vplyv na zmeny, deje a udalosti týkajúce sa ORS, nazývame „*Riadenie*“. Zúčastňovať sa na riadení spoločnosti má občan zaručené ústavou.

Prečo toto právo občan nevyužíva a prečo občania, ktorí dostali dôveru od občanov riadiť ORS, túto dôveru uplatňujú v neprospech občana?

Je mnoho ďalších otázok, ktoré súvisia s nezáujmom, ľahostajnosťou a nevšímavosťou občana voči daniu v jeho okolí. Nezáujem občana sme prijali ako výzvu, ktorá určila hlavný cieľ tejto štúdie:

„Nájsť riešenie, ktoré podporí záujem občanov ovplyvňovať ORS tak, aby stav očakávaní u občanov spoločnosti dosahoval trvale kvalitatívnu hladinu spokojnosti lepšiu ako 71 °Re“